

Föreläsning 2021-01-13

Unga och droger i Falun

Medverkande i dag:

- Camilla Gazett och Sara Ernst, Mottagningen, Barn och familj
- Marita Lindén, Ungdomsstödjarna, Barn och familj
- Eva Holmgren, Kommunpolis, Lokalpolisområde Falun
- Mikael Hesselrud, föreläsare, beteendevetare med lång erfarenhet av arbete som narkotikapolis i Dalarna
- Ulrika Gustafsson Lindberg, BRÅ- och ANDT-samordnare, Falu kommun

Kontaktuppgifter:

Mottagningen, Barn och familj tfn 023-830 00 (kontaktcenter)

Ungdomsstödjarna, tfn 023-869 50 samt e-post

ungdomsstodjarna@falun.se.

Ungdomsstödjarna Falun finns även på Facebook och Instagram

Polisen, tfn 114 14 samt 112, tips och anmälningar kan också göras på www.polisen.se

Ulrika Gustafsson Lindberg, BRÅ-samordnare, tfn 023-861 70 samt e-post ulrika.gustafsson-lindberg@falun.se

Hemsida: <https://www.falun.se/stod--omsorg/trygg-och-saker/brottsforebyggande.html>

- I Falun liksom i övriga Sverige så är droger lättillgängliga och det förekommer droger i alla samhällsklasser.
- Många unga har det bra, de mår bra, dricker inte alkohol och använder inte heller andra droger.
- Tyvärr mår inte alla unga mår bra. CAN har tagit fram en rapport "Ung i en tid av minskat drickande" som visar på olika samband mellan t ex skattad hälsa, rökning, alkohol och andra droger:

	Dricker inte (n=2918)	Dricker (n=2181)
Självskattad hälsa	82.4	74.9
Skoltrivsel	82.1	75.9
Skolk	15.6	41.6
Rökning	7.5	54.3
<u>Narkotika användning</u>	0.6	12.5
Snattat	5.5	22.1
Varit i slagsmål	8.9	22.7

Tips om faktasidor och metodmaterial mm:

- CAN: <https://www.can.se/>
- CAN/fakta: <https://www.drugsmart.com/>
- CAN/Drugsmart, kostnadsfritt och digitalt **skolmaterial för undervisning** som rekommenderas av Skolverket: <https://andt.drugsmart.com/>
- Temadagar har väldigt låg förebyggande effekt
- Vissa insatser som tidigare gjorts för att förebygga missbruk hos unga som t ex föreläsning av en person som själv varit i aktivt missbruk har visat sig ha helt motsatt effekt mot det man önskat.

Aktuellt om brottsförebyggande och ANDT-förebyggande arbete i Falun, t ex om samverkan, ny forskning/metoder samt kommande föreläsningar: <https://www.falun.se/stod--omsorg/trygg-och-saker/brottsforebyggande.html>

I Falun har det under 2020 rapporterats till EST-samverkan (effektiv samordning för trygghet) om t ex:

- Att fler unga med allvarlig problematik och yngre i tidiga tonår som umgås med äldre ungdomar och unga vuxna med missbruk och tillsammans med dom testar droger.
- Droghandel på olika platser i kommunen.
- Förskolor, skolor, fastighetsägare och våra parkansvariga som har hittat spår efter droger och olika tillbehör till droger t ex folie på sina gårdar, i lekparker och i parker. Spår och rester av droger har också hittats i fastigheter.
- Obehörig som tagit sig in på skolor och misstänkt droghandel på och vid skolor av både egna elever och andra
- Rapporter om en ökning av orosanmälningar som gäller unga med eget missbruk.
- Pandemin påverkar många på ett negativt sätt och rapporter inkommer om att fler unga upplevs må dåligt psykiskt. Det i sig är allvarligt och det kan också leda till en större risk för missbruk.

Exempel på droger som det rapporterats om bland unga i Falun under 2020

- Marijuana (vanligtvis i egenrullade cigaretter) även hasch förekommer.
- Tramadol (vanligtvis tabletter eller kapslar, tillhör gruppen narkotikaklassade opioider som tagits fram som smärtstillande) även andra narkotikaklassade läkemedel, men till exempel inom sömn/lugnande så kallade "benso".
- Ecstasy (vanligtvis tabletter, centralstimulerande preparat som liknar amfetamin i kombination med hallucinogen drog. Tidigare en partydrog som var vanligt förekommande på 90-talets rejvfester, men som nu även missbrukas som en "vardagsdrog")
- Gas som "boffas"/"sniffas, vanligtvis lustgas från behållare till "gräddsiffoner" eller butangas som används till tändare och olika sprayer)
- Andra droger förekommer också och några kommer som "trender" och försvinner i perioder för att sedan komma tillbaka igen, t ex LSD och Ecstasy.